

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ

Ιωάννη Β. Πανάρετου

ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΕΙ-ΤΕΙ:

Το Χρονικό της Κρίσης του 1995

Μια Συμβολή στην Ιστορική Αναδρομή

Αθήνα, 2000

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Οι πρόσφατες ανακοινώσεις του Υπουργού Παιδείας σύμφωνα με τις οποίες θα ανωτατοποιηθούν τα ΤΕΙ έφεραν για μια ακόμα φορά στην επικαιρότητα το πρόβλημα της φυσιογνωμίας των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, της ταυτότητάς τους, της θέσης τους στο εκπαιδευτικό σύστημα και των σχέσεών τους με τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

Όσοι έχουν παρακολουθήσει την ιστορική εξέλιξη του θέματος αυτού γνωρίζουν τις δυσκολίες τους και τις διάφορες φάσεις από τις οποίες έχει περάσει.

Μια από τις φάσεις αυτές ήταν η κρίση που προκλήθηκε στο τέλος του 1994 και αρχές του 1995 με αφορμή Προεδρικό Διάταγμα 318 που αφορούσε επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων ΤΕΙ αλλά και σχέδιο νόμου που το Υπουργείο Παιδείας είχε καταρτίσει και είχε δώσει στην δημοσιότητα. Στις σελίδες που ακολουθούν φωτίζεται μια πτυχή της συγκεκριμένης περιόδου.

Όπως ίσως ορισμένοι θυμούνται, το Φεβρουάριο του 1995 η αντιπαράθεση για το νομοσχέδιο αυτό έφτασε σε ακραία επίπεδα. Οι σπουδαστές των ΤΕΙ έκαναν μαζικές πορείες διαμαρτυρίας προκειμένου να κατατεθεί το νομοσχέδιο ενώ οι Πρυτάνεις των Πανεπιστημίων απειλούσαν ότι θα κλείσουν τα Ιδρύματα αν κάτι τέτοιο συμβεί. Το Τεχνικό Επιμελητήριο απειλούσε ότι θα σταματήσει όλα τα δημόσια έργα αν κατετίθετο το νομοσχέδιο. Με αυτά τα δεδομένα έγινε προσπάθεια προσέγγισης των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ. Ο τότε Υπουργός Παιδείας ο κ. Γ. Α. Παπανδρέου ανέθεσε στον υπογράφοντα να διερευνήσει την δυνατότητα μιας συνάντησης Πρυτάνεων Πανεπιστημίων και Προέδρων ΤΕΙ για να ξεκινήσει ένας διάλογος για το θέμα αυτό. Η συνάντηση αυτή έγινε πράγματι μια Κυριακή πρωί στο γραφείο του Υπουργού και αποδείχθηκε χρήσιμη. Οι συμμετασχόντες στη συνάντηση έδειξαν διάθεση να βοηθήσουν για να αποτραπεί η διαφαινόμενη κρίση. Οι Πρυτάνεις που συμμετείχαν κάλεσαν τον Υπουργό να παραστεί στη Σύνοδό τους που θα γινόταν σε μερικές μέρες στο Γεωργικό Πανεπιστήμιο για το θέμα αυτό. Πράγματι αυτό συνέβη. Ο Υπουργός μου ζήτησε να τον συνοδέψω στη συνάντηση. (Ήμουν μάλιστα ο μόνος που συνόδευε τον Υπουργό). Στην σύνοδο αυτή φάνηκε ότι τα Πανεπιστήμια είχαν την διάθεση να βοηθήσουν ώστε να βρεθεί κάποια διέξοδος στην κρίση. Ο Υπουργός πρότεινε-και οι Πρυτάνεις δέχτηκαν- να δημιουργηθεί μια επιτροπή από πέντε (5) Πρυτάνεις Πανεπιστημίων,

πέντε (5) Προέδρους ΤΕΙ και ένα (1) εκπρόσωπό του για να εξετάσει το πρόβλημα. Η Σύνοδος των Πρυτάνεων αποδέχτηκε την πρόταση του Υπουργού. Μάλιστα ο Πρόεδρος της Συνόδου κ. Μ. Λουκάς εισηγήθηκε στον Υπουργό να οριστεί ως εκπρόσωπός του ο υπογράφων. Στη συνέχεια, η Σύνοδος των Προέδρων των ΤΕΙ αποδέχτηκε την πρόταση αυτή και συμφώνησε στην πρόταση των Πανεπιστημίων να συμμετέχει ως εκπρόσωπος του Υπουργού ο υπογράφων. Η πρώτη συνάντηση της επιτροπής έγινε παρουσία του Υπουργού στο Υπουργείο Παιδείας. Στη συνέχεια, ακολούθησαν σε διάστημα ενός μηνός, οκτώ συνεδριάσεις της επιτροπής. Στην επιτροπή διατυπώθηκαν απόψεις και κατέστη δυνατό να διαμορφωθεί ομόφωνη εισήγηση η οποία και υποβλήθηκε στον Υπουργό. Ο υπογράφων, κατέγραψε τα κυριότερα σημεία των συναντήσεων αυτών. Οι σελίδες που ακολουθούν περιέχουν τα πρακτικά των συνεδριάσεων όπως αυτές κατεγράφησαν από τον υπογράφοντα και το τελικό κείμενο που υποβλήθηκε στον Υπουργό Παιδείας. Θα πρέπει να τονισθεί ότι τα πρακτικά προκύπτουν από τις προσωπικές σημειώσεις του υπογράφοντος και είναι ενδεχόμενο να έχουν παραληφθεί σημεία και σχόλια των μελών της επιτροπής. Είναι όμως βέβαιο ότι απηχούν πλήρως το πνεύμα των συζητήσεων της επιτροπής.

Ο υπογράφων πιστεύει ότι, όπως προκύπτει από τις συζητήσεις και τα αποτελέσματα των συνεδριάσεων, είναι πάντα δυνατό στα εκπαιδευτικά θέματα-και όχι μόνο-να βρεθεί λύση όταν γίνεται ουσιαστικός και συστηματικός διάλογος. Δεν είναι τυχαίο ότι η προαναφερθείσα επιτροπή ήταν η πρώτη που δημιουργήθηκε και συζήτησε θέματα σχέσεων Πανεπιστημίων και ΤΕΙ. Από αυτή μάλιστα προέκυψαν και οι προτάσεις για τον τρόπο συγκρότησης του Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας.

Ο τότε Υπουργός Παιδείας Γ. Α. Παπανδρέου είχε δεσμευθεί ότι, αν η επιτροπή κατάληγε σε πόρισμα, θα το αποδεχόταν οποιοδήποτε και αν ήταν και ότι θα διαμόρφωνε σχέδιο νόμου για το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας σύμφωνα με τις υποδείξεις της επιτροπής. Ο Υπουργός κράτησε την δέσμευση αυτή. Το αρχικό νομοσχέδιο για το ΤΕΙ δεν κατατέθηκε. Αντίθετα, κατατέθηκαν και ψηφίστηκαν μια σειρά από διατάξεις σύμφωνα με το πνεύμα των εισηγήσεων της επιτροπής. (Αναγνώριση μεταπτυχιακών σπουδών αποφοίτων ΤΕΙ, θέματα διδασκόντων, προσωπικού, κ.λ.π.). Επίσης ψηφίστηκε νόμος για την ίδρυση και συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Παιδείας. Αν συγκρίνει κανείς τις διατάξεις του Ν.2327/95 για το Εθνικό Συμβούλιο Παιδείας και την πρόταση της επιτροπής, αλλά και τις ενέργειες του Γ. Α. Παπανδρέου μετά την υποβολή του πορίσματος, θα αντιληφθεί ότι ο Υπουργός τήρησε απόλυτα τις δεσμεύσεις του.

Για την πληρέστερη ενημέρωση του αναγνώστη παρατίθενται, ως παράρτημα, το σχέδιο νόμου που ποτέ δεν κατατέθηκε, το Π.Δ. 380/94 και ο νόμος 2327/95 για το ΕΣΥΠ.

Είναι ίσως χρήσιμο να επισημανθεί ότι από το 1995 είχε θεσμοθετηθεί η αξιολόγηση των Πανεπιστημίων και των ΤΕΙ μέσω του ΕΣΥΠ. Η μονάδα αξιολόγησης και πιστοποίησης του ΕΣΥΠ όμως ουδέποτε αφέθηκε να λειτουργήσει. Σήμερα, 6 χρόνια μετά, αρχίζει εκ νέου η συζήτηση για το ΕΣΥΠ και για δημιουργία μανάδας του που θα ασχολείται με την αξιολόγηση.

Ελπίζεται ότι το κείμενο αυτό θα αποτελέσει ένα ενδιαφέρον στοιχείο για τους ιστορικούς της εκπαίδευσης και ιδιαίτερα όσο αφορά το θέμα των ΤΕΙ.

Ιωάννης Πανάρετος
Δεκέμβριος 2000

